

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮНИЙ

АСУУЛГА

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1,
Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 26 70 16, Факс: (976-11) 32 70 16,
Цахим шуудан: statagreathural@parliament.mn,
Цахим хуудас: www.parliament.mn

2026.08.03 № 46

Боловсролын шинэчлэлийн талаар

Улсын Их Хурал дахь Боловсролыг дэмжих лобби бүлэг, Монгол Ардын Намын дэргэдэх Боловсрол, Шинжлэх ухааны бодлогын хороотой хамтран Боловсролын яамны холбогдох албан тушаалтнуудаас мэдээлэл сонсох хэлэлцүүлгийг 2026 оны 7 дугаар сарын 06-ны өдөр зохион байгуулсан. Монгол Улсын боловсролын салбарын тогтвортой хөгжил, бодлогын залгамж чанарыг хангах нь нэн чухал тул цаг үеийн аливаа шинэчлэл нь шинжлэх ухааны үндэслэлтэй, уламжлал шинэчлэлийг хослуулсан, судалгаа тооцоонд суурилсан, төлөвлөлтийн дагуу хэрэгжих учиртай. Иймд тус яамнаас хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй зарим үйл ажиллагаа, төсөл хөтөлбөрийн талаар нэмэлт тодруулга авах шаардлагатай байх тул Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.13, 37 дугаар зүйлийн 37.1.2 дахь заалт, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн дараах асуулгыг тавьж байна.

1.2026-2027 оны хичээлийн жилээс эхлэн “Сургуулийн хүртээмжийн асуудлыг хотхоны бага сургууль барих, хувийн сургуульд хувьсах зардлын зөрүү олгох замаар шийдвэрлэнэ” хэмээн яамнаас танилцуулсан. Үүнтэй холбоотойгоор сургалтын орчны стандартын асуудал хөндөгдөж байгаа ба хотхоны бага сургуульд стандартыг хэрхэн баримталж, мөрдүүлэх нь тодорхойгүй байна. Түүнчлэн Монгол Улсын засаг захиргааны нэгжид хотхон гэх томъёолол байхгүй тул холбогдох хууль тогтоомжид хэрхэн нийцүүлэх, хотхоны сургуулийн удирдлагын зардал, урсгал зардал, түрээсийн зардал, тэдгээрийн эх үүсвэрийн талаар болон хэдэн сургууль, хэчнээн байршилд байгуулах болон сургуулиудын даац хэтрэлтийг шийдэхэд хичнээн хувийн сургуультай хамтарч ажиллах, тэдгээрт зарцуулах хувьсах зардлын зөрүүний талаарх тодорхой мэдээлэл;

2.Цаашид дунд болон урт хугацаанд сургууль, цэцэрлэгийн анги дүүргэлтийг стандарт хэмжээнд хүргэхэд баримталж буй бодлого, шинээр барихаар төлөвлөж буй сургууль, цэцэрлэгийн байршлын судалгаа болон ашиглалтанд орсноор ачаалал хэрхэн буурах талаар хийсэн тооцоо, судалгааны талаарх мэдээлэл;

3.Боловсролын яамнаас “3000 давсан сурагчтай сургуулийн ачааллыг төрөлжсөн ахлах сургууль байгуулах замаар шийдвэрлэнэ” гэж мэдэгдсэн. “Төрөлжсөн ахлах сургууль” гэдгийг хэрхэн тодорхойлж байгаа ба үүнийг “хөдөлмөрийн зах зээлд шаардлагатай байгаа дунд шатны инженер техникийн ажилтан, үйлчилгээний ажилтан бэлтгэх сургууль, эсхүл сурлага сайтай хүүхдүүдэд зориулсан “ЭЛИТ” сургууль” гэх ойлголтын эргэлзээ нийгэмд үүсээд байна. Энэ сургуулийн сургалтын хөтөлбөр нь батлагдсан эсэх, дадлагын хичээл орох сургалтын орчин болон мэргэжлийн хичээл заах багшлах хүний нөөцийг хэрхэн бэлтгэж байгаа талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл;

4.Боловсролын салбарын төсвийн хүрээний мэдэгдэлд тусгахдаа “Цахим шилжилт, хиймэл оюунд хамгийн их хөрөнгө оруулах” зорилго тавьсан байх ба энэ хүрээнд 2027 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд сурагчдын ашиглах цахим төхөөрөмжийн 9:1 харьцааг 5:1 (5 хүүхдийн дунд 1 компьютер) болгохын тулд 640,0 тэрбум, Хромбүүк үйлдвэр байгуулахад 150,0 тэрбум, бусад цахим хэрэглээнд 20,0 тэрбум, нийт 810,0 тэрбум төгрөг төсөвлөхөөр тусгажээ. Цахим хөгжлийн эрин үед хамгийн ихдээ 3-4 ашиглагдах компьютерт их

2026000134

хэмжээний төсөв зарцуулахаар төлөвлөсөн судалгаа, тооцоолол бүхий үндэслэл, үр өгөөжийн талаарх мэдээлэл болон боловсролын чанараар тэргүүлэгч орнууд цахим, дижитал шилжилтийг ерөнхий боловсролын сургуульд хэрэгжүүлснээр хийснээр үүсэж буй сөрөг нөлөөллүүдийн талаар дэлхий нийтэд сануулж байгааг харгалзаж үзсэн эсэх;

5.Боловсролын сайдын “аймаг бүрд Кембрижийн хөтөлбөртэй сургууль байгуулна” гэх мэдэгдэл нь өөрийн орны цөм хөтөлбөрийг чухалчлах бус, гадаад орны хөтөлбөрийг дэмжиж улс орон даяар нэвтрүүлэх, улмаар төр өөрийн санаачилгаар боловсролын ялгаатай байдлыг бий болгосноор үндэсний дархлаа алдагдах, дотоодын эрдэмтэн багш, судлаачдын хөгжих боломж хумигдах эрсдэлийн талаарх үнэлгээ, судалгаа, түүнчлэн Кембрижийн шалгалтын төвд жил бүр Монгол Улсаас төлөх төлбөрийн хэмжээ, улсын төсөвт ирэх ачаалал, уг хөтөлбөрийг өмнө хэрэгжүүлэхэд төсөвт учирсан хүндрэлийг хэрхэн давтахгүй байх зэрэг холбогдох асуудлуудыг хэрхэн тооцсон талаарх судалгаа, тооцооллын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл;

6.Боловсролын салбарт тулгамдаж буй асуудал болох багш бэлтгэхэд нэг ч төгрөг төсөвлөөгүй байгааг хэрхэн ойлгох, багшлах боловсон хүчний тоон болон чанарын хомсдолын талаар их өгөгдөлд суурилсан нарийвчилсан судалгаа, тооцооллыг 2026-2031 оны хичээлийн жил тус бүрээр гаргаж, бодлогын ямар баримт бичигт үндэслэн, ямар арга аргачлалаар хийсэн талаарх дэлгэрэнгүй танилцуулга мэдээлэл;

7.2026 оны элсэлтийн ерөнхий шалгалтын дүнгээс харахад бүх хичээлийн анхны гүйцэтгэлийн оноо хангалтгүй түвшинд байгаа нь 18–25 хувьтай буюу маш бага үнэлгээтэй төгсөгчид их, дээд сургуульд элсэн орж байгаагаас харагдаж байгаа ба нөгөө талаар боловсролын чанарыг тооцох оноог зөвхөн сурагчдыг эрэмбэлэх хэрэгсэл мэтээр хандаж байгаад дүгнэлт хийж байгаа эсэх, цаашид чанартай боловсролыг хөгжүүлэх талаарх хийхээр төлөвлөж буй өөрчлөлтийн талаарх мэдээлэл.

Энэхүү асуулгыг Улсын Их Хурал дахь Боловсролыг дэмжих лобби бүлгийн ахлагч миний бие санаачлан лобби бүлгийн гишүүдийн саналыг тусгаж хамтран боловсруулсан болно.

Асуулгын хариуг Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсэгт заасан хугацаанд бичгээр ирүүлэхийг хүсье.

Хүндэтгэсэн,

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН

Ж.ГАЛБАДРАХ

Н.БАТСҮМБЭРЭЛ

П.ГАНЗОРИГ

С.ЗАМИРА

Г.ЛУВСАНЖАМЦ

Л.МӨНХБАЯСГАЛАН

Б.ХЭРЛЭН

Л.ЭНХНАСАН

2026000134